

ВИДИ ЗНАНЬ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

В сучасних умовах економічного розвитку ефективно використання інтелектуального капіталу та знань є запорукою збереження конкурентних переваг та прогресивного зростання економічних показників в цілому. Очевидно, що структура інтелектуального капіталу та класифікація знань на підприємстві залежить від сфери його діяльності. Так, наприклад, види знань високотехнологічного промислового підприємства значно відрізнятимуться від видів знань малого підприємства, що веде свою економічну діяльність в рамках посередництва чи надання консультаційних послуг. Для виявлення видів знань промислового підприємства розглянемо більш детально підходи науковців до класифікації знань на підприємствах в цілому (табл.1).

Таблиця 1. Підходи до класифікації знань на підприємстві.

Автор	Класифікаційні ознаки знань	Види знань
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Ілляшенко С.М. [1, с.25-26]	Знання про стан макро- і мікросередовища, про поточні фази економічних циклів, про власні можливості підприємства, про потенціал інноваційного розвитку, про етапи життєвого циклу інноваційної продукції тощо.	Наукові Технічні Традиційні
Мільнер Б.З. [2, с.61]	Знання, що пов'язані із технологічними процесами на підприємстві. Знання, що дозволяють ефективно управляти кадровим потенціалом та організаційним процесом на підприємстві в цілому.	Технологічні Кадрові Організаційні
Трофимова Л.А., Трофимов В.В. [3, с.15]	Знання про клієнтів, маркетингові звіти, рейтинги, ціни (зовнішні); Знання про продукцію, про взаємозв'язки, про співробітників, «пам'ять» організації, інтелектуальні активи (внутрішні).	Зовнішні Внутрішні
Власенко В.В., Корчагіна Г.А. [4, с.73]	1) За доступністю (приховані, об'єктивні); 2) За походженням (життєві, наукові, культурні); 3) За рівнем застосування (практичні, теоретичні); 4) За масштабом (індивідуальні, організаційні, стандартизовані, соціалізовані, втілені, сумісні, транзактні, локальні, конкурентні, декларативні, процедурні, причинні); 5) за змістом (професійні, загальні); 6) за формою (конкретні, абстрактні); 7) за впорядкуванням (розрізнені, систематизовані); 8) за рівнем інноваційності (традиційні, вдосконалені, інноваційні).	8 груп знань

1	2	3
<p>Смоляр Л.Г., Коба Н.В. [5, с.645-646];</p> <p>Малюкіна А.О. [6, с.64-65]</p>	<p>1) за функціями (стратегічні, епізодичні, практичні, комунікативні, теоретичні, ситуативні); 2) за рівнем існування (індивідуальні, групові, організаційні, міжорганізаційні); 3) за складністю (прості/поверхневі, складні/глибинні); 4) за ступенем інноваційності (корінні, успішні, інноваційні); 5) за походженням (залучені, вирощені); 6) за сферою застосування (операційні, специфічні, комерційні, загальні); 7) за ступенем структуризації (структуровані, напівструктуровані, неструктуровані); 8) за способом вираження (втілені, свідомі, впроваджені, закладені).</p>	<p>8 груп знань</p>

За результатами аналізу вищезазначених підходів до класифікації знань можна виділити наступні блоки знань на промисловому підприємстві в залежності від сфер їх існування:

– Технологічні (наукові, науково-технічні) – знання про технологічні процеси на підприємстві (знання стосовно виробничих технологій продукції, обладнання та його експлуатації);

– Продуктові (товарні) – знання про товарні групи продукції, життєві цикли продукції чи послуг, знання про властивості продукції та її технічні та споживчі властивості;

– Кадрові (людські) – знання стосовно взаємодії працівників між собою та їх взаємодія із організацією чи підприємством в цілому;

– Управлінські (організаційні) – знання про системи та технології управління, організаційну структуру.

– Ринкові (аналітичні) – знання про контрагентів, ринки збуту, імідж підприємства на ринку.

Таким чином, знання – дуже широке поняття, що має свою природу та особливості і може бути класифіковане за різними критеріями. Очевидно, що чітка класифікація знань за сферами їх існування дозволяє ефективно управляти ними як на внутрішньому, так і на зовнішньому рівнях, незалежно від напрямів діяльності промислового підприємства.

Література:

1. Ілляшенко С.М. Формування знансєорєнтованих стратегій інноваційного розвитку підприємства / С.М. Ілляшенко // Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. Ред. О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. – Суми: СумДУ, 2015. – С.25-26.

2. Мильнер Б.З. Управление знаниями: эволюция и революция в организации / Б.З. Мильнер. – Москва: Инфра-М, 2003. – 176 с.

3. Трофимова Л.А. Управление знаниями: учебное пособие / Л.А. Трофимова, В.В. Трофимов. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2012. – 77 с.

4. Власенко В.В. Знання як важливий елемент професійної культури управлінського персоналу / В.В. Власенко, Г.А. Корчагіна // Науковий вісник Херсонського державного університету: серія економічні науки – 2014. – № 8(Ч.5). – С.72-75.

5. Смоляр Л.Г. Знання як стратегічний ресурс сучасного підприємства [Електронний ресурс] / Л.Г. Смоляр, Н.В. Коба // НТУУ «Київський політехнічний інститут». – 2008. – Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/104_0.pdf.

6. Малюкіна А.О. Теоретичні аспекти знань та класифікація їх видів / А.О. Малюкіна // Економіка і регіон. – 2014. – № 3. – С. 62-66. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2014_3_13.

Рот-Серв Є.В. Види знань на промислових підприємствах / Є.В. Рот-Серв // Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціально-економічний розвиток країни в контексті інтеграційних процесів: досвід, проблеми, перспективи». (м. Київ, 14-15 липня 2017р.). – К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2017. – С. 55-57.